

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců Mgr. Jana Kašpara a JUDr. Ing. Viery Horčicové v právní věci žalobce: **J.M.**, proti žalovanému: **Národní bezpečnostní úřad**, se sídlem Na Popelce 2/16, Praha 5, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25.6.2010, čj. 89/2010-NBÚ/07-OP,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění

Žalobce se podanou žalobou domáhá přezkoumání rozhodnutí ředitele Národního bezpečnostního úřadu (dále jen Úřad) ze dne 25.6. 2010 č.j. 89/2010- NBÚ/07-OP, kterým byl zamítnut rozklad žalobce proti rozhodnutí Národního bezpečnostního úřadu ze dne 19.3. 2010 č.j. 27034/2010-NBÚ/P, o nevydání osvědčení fyzické osoby pro stupeň utajení „důvěrné“.

Žalobce v podané žalobě namítá (žalobní námítky pod bodem I.), že jím podaný rozklad byl žalovaným jakožto nedůvodný zamítnut, přestože na základě rozkladu v některých bodech konstatoval odlišné stanovisko od rozhodnutí orgánu prvního stupně. Nesouhlasí s žalovaným tvrzenou účelovostí podaného rozkladu a zdůrazňuje, že na tom, co uvedl v rozkladu, s výhradou týkající se znalce pana docenta Z.V. v žalobě dále uvedenou, trvá. Podle žalobce jsou obě rozhodnutí nezákonná neboť obsahují celou řadu nepravdivých tvrzení, které vznikly jako produkt zmatečného bezpečnostního řízení.

V žalobních námítkách uvedených pod bodem II. žalobce napadá nesprávné zjištění skutkového stavu dle § 89 odst.1 zákona z těchto důvodů:

V pohovoru dle § 105 byly žalobci kladeny pouze obecné otázky na které mohl rovněž pouze obecně odpovědět; žalobce poskytl informace pravdivé ale nemohl předpokládat, že i další skutečnosti, které poté úřad zjišťoval budou považovány za důležité.

Žalobce žalovanému vytýká, že nepožadoval vyjádření ke společnosti Noetis ve formě znaleckého posudku, přičemž doc. V. své stanovisko poskytl nikoliv jako znalec, ale jako člen občanského sdružení Společnost pro studium sekt a nových náboženských směrů, což mu podle žalobcových slov umožnilo se za uvedené sdružení "skrýt" a nepřipojovat znaleckou doložku. Žalobce uvádí, že nemůže přijmout tvrzení žalovaného, že v rozsahu zjišťování nebylo samotné sdružení Noetis, neboť na jiném místě rozhodnutí se uvádí, že znalec z oboru psychologie byl v tomto směru instruován, a navíc na pokyn Úřadu šetření v Noetis prováděla BIS. Tuto část žaloby žalobce uzavírá tvrzením, že informace shromážděné v řízení byly získány zprostředkovaně od jiných subjektů, a že jde dost obtížně činit konečné rozhodnutí ve věci jen tak „od stolu“, bez dalšího dotazování.

V žalobních námitkách uvedených pod bodem III žaloby žalobce informuje o tom, že ohledně zprávy Správy kriminální policie a vyšetřování ze dne 4. září 2009, „podezřívá jejího autora“, že uvedl žalovaného v omyl, neboť informace, které se ve zprávě uvádí nápadně připomínají informace z novinového článku, přičemž ve zprávě dále uvádí, že v souvislosti s občanským sdružením Noetis nemá žádné poznatky o páchané trestné činnosti. Podle žalobce však jedno vylučuje druhé - buď byla nějaká šetření policie ohledně podezření ze spáchaného trestného činu, v tom případě by policista - autor zprávy mohl disponovat takovými informacemi, anebo žádná šetření nebyla, tudíž nemůžou v policejních databázích ani žádné podobné informace existovat. Pachatel pak neuvedením zdroje své informace, vydával tyto informace jako informace z policejních šetření, čímž uvedl žalovaného v omyl při jeho rozhodování. Podle žalobce je v souvislosti s naposledy uvedeným evidentní, na jak mylných informacích Úřad svá rozhodnutí staví. Žalobce je toho názoru, že by se znalec měl vyslovit k tomu, zda se členové sdružení Noetis řídí zákonem č. 83/1992 Sb. o sdružování občanů, anebo podat důkazy, že nikoliv. Tak prý jediné se žalobce může dovolávat ochrany svého práva na sdružování zakotvené v § 3 Listiny základních práv a svobod. Žalobce, s odkazem na neznalost přesného znění znaleckého posudku z oboru psychologie, rovněž navrhuje soudu zamyslet se nad tím, co s předmětným znaleckým posudkem, když se v něm uvádí, že na jedné straně znalec nezjistil žádné skutečnosti, pro které by žalobce nebyl schopen utajovat informace, a přitom na druhé straně žalovaný tvrdí, že něco posudek přece jen zjistil.

V závěru žalobce požaduje, aby soud zrušil žalobou napadené rozhodnutí, jakož i rozhodnutí správního orgánu prvního stupně.

Žalovaný ve vyjádření k podané žalobě, uvedl, že žalobu nepovažuje za důvodnou.

K bodu I žalovaný uvedl, že v napadeném rozhodnutí přisvědčil žalobci toliko v souvislosti s námitkou neuvedení studia telestézické akademie, což je ovšem zcela bez vlivu na napadené rozhodnutí jakožto na celek. Pokud jde o ostatní jednání žalobce, která byla Úřadem vyhodnocena jakožto skutečnosti představující bezpečnostní riziko podle § 14 odst. 3 písm. g) zákona, zůstává prvostupňové rozhodnutí nedotčeno. V napadeném rozhodnutí žalovaný přitakal žalobci v tom směru, že při pohovoru nebyl Úřadem na absolvování telestézické akademie výslovně tázán, rovněž že ani dotazník jej k uvedení takové skutečnosti výslovně nevyzýval. Zde tedy nešlo o to, že by žalobce v průběhu řízení na konkrétně položenou otázku odpověděl nepravdivě či že informaci rozhodnou pro objektivní zjištění věci zamlčel. Co vše může být v řízení předmětem zájmu Úřadu a co může být rozhodnou skutečností, o tom bylo v napadeném rozhodnutí pojednáno na straně osmé, v odstavci čtvrtém. Informace o tom, že žalobce studoval v rámci Noetis je zcela nepochybně informací

rozhodnou pro objektivní zjištění věci, avšak s ohledem na rozsah, v jakém žalobce reagoval v dotazníku či při pohovoru, nelze jednání žalobce spočívající v neuvedení studia tzv. telestézické akademie podřadit pod riziko podle § 14 odst. 3 písm. g) zákona. Ovšem v kontextu s ostatními zjištěnými skutečnostmi neuvedení předmětné skutečnosti nelze pominout a je třeba ji zahrnout mezi chování, které má vliv na důvěryhodnost a ovlivnitelnost žalobce.

Pokud jde o účelovost jednání, které je žalobci vytýkáno, a jeho pocit, že je omezován ve svém právu na obranu, žalovaný uvedl, že žalobci nikdo neupírá právo se určitým způsobem obhajovat, ale je nutné pamatovat na to, že je na Úřadu a jeho řediteli, jak tuto "obhajobu" vyhodnotí s ohledem na možný výskyt bezpečnostních rizik, jaký si učiní právní názor. Správnost tohoto vyhodnocení, resp. rozhodnutí, pak soud podrobí přezkumu. Žalovaný se odmítá připojovat k polemice o tom, zda kvalita rozhodnutí rozkladové komise je limitována skutečností, že její členové nejsou za činnost v rozkladové komisi odměňováni. Pouze poznamenal, že rozkladovou komisi Úřadu tvoří ředitelem Úřadu pečlivě vybíraní odborníci - zaměstnanci státu, kteří jsou držiteli osvědčení pro styk s utajovanými informacemi, přičemž více než polovina má ukončené právnické vzdělání. Rozkladová komise je poradním orgánem ředitele Úřadu a jakožto orgán kolektivní přijímá usnesení na základě hlasování jednotlivých členů komise. V tomto konkrétním případě se ředitel Úřadu s názorem rozkladové komise plně ztotožnil. Podstatné však je, že předmětem soudního přezkumu je rozhodnutí ředitele Úřadu a rozhodnutí Úřadu, nikoliv rozhodnutí rozkladové komise, které samo o sobě nemá přímé právní účinky vůči účastníkům bezpečnostního řízení.

K bodu II, žalovaný uvedl, že tvrzení žalobce o tom, že v napadeném rozhodnutí se uvádějí nepravdivé údaje jednoznačně odmítá. Žalovaný popsal průběh řízení a obhajoval zákonnost jednotlivých postupů, s tím, že nebyl nečinný a jednotlivé kroky činil s ohledem na procesní situaci. Postup, který žalovaný v tomto případě uplatnil, byl zcela odpovídající té které fázi řízení, přičemž jednoznačně hlavním důvodem takového postupu bylo dostat naplnění ustanovení § 89 odst. 1 zákona, tzn. zjistit úplně a přesně stav věci v rozsahu, který je nezbytný pro rozhodnutí. U překročení lhůty o 25 dní, dle názoru žalovaného však nejde o takové procesní pochybení, které by způsobilo nezákonnost rozhodnutí jako celku. K tomu žalovaný připomněl, že v případě řízení o žádosti pro stupeň utajení "Důvěrné" není zákonem č. 412/2005 Sb. Úřadu stanovena povinnost provést pohovor, ledaže by v takovém řízení bylo třeba pro zjištění skutečného stavu věci objasnit skutečnosti, které se v řízení vyskytly. Pohovor se uskutečnil dne 27. srpna 2009, přičemž obsah otázek kladených žalobci odpovídal potřebám dané fáze řízení, tedy objasnit doposud zjištěné skutečnosti. Úřad pokládal žalobci dostatečně konkrétní dotazy, zejména pokud jde o míru zapojení žalobce ve sdružení Noetis, o frekvenci kontaktů se sdružením a jeho členy, o vzdělávání v rámci sdružení, o finanční účasti spojené s členstvím. K námitce žalobce, že se nemohl vyjádřit ke skutečnostem až po pohovoru zjištěným příslušnou zpravodajskou službou, žalovaný uvádí, že v této fázi řízení již z pohledu Úřadu nevyvstala potřeba dalšího objasňování či komentování ze strany žalobce, neboť na skutečnosti týkající se jeho činnosti v rámci Noetis se žalobce dostatečně konkrétně vyjádřil právě při pohovoru. K otázce činnosti v Noetis se žalobce ještě vyjadřoval v rámci psychologického vyšetření, přičemž dle žalovaného právě posudek z oboru psychologie je třeba považovat za velmi významný podklad v řízení pro posouzení žalobcových vyjádření. Žalovaný zdůrazňuje, že nikdy neuváděl, že předmětem šetření nebylo sdružení Noetis. Pokud jde o námitku žalobce týkající se vyjádření doc. V., mluvčího Společnosti pro studium sekt a nových náboženských směrů, k Noetis, pak je třeba uvést, že v době, kdy si žalovaný opatořoval specifické informace k činnosti Noetis, kterými úřední osoby nemohly disponovat, nebylo možné oslovit soudního znalce z daného oboru, neboť takový dle zjištění žalovaného v danou dobu neexistoval. Pro zjištění těchto informací tak Úřad využil obecného zmocnění,

kteřé mu dovoluje obrátit se na libovolnou právnickou osobu ve věci poskytnutí informací, kterými takový subjekt nakládá (§ 138 odst. 1 písm. d) zákona). Žalovaný se na doc. V. (znalce, zapsaného v seznamu znalců v oboru: Sociální vědy, odvětví Politologie, specializace Náboženský extremismus a terorismus) obrátila proto, že jde o uznávaného odborníka na problematiku sekt a nových náboženských hnutí, přičemž záměrem Úřadu bylo získat ucelenou informaci o sdružení Noetis, o jehož činnosti měl do té doby Úřad k dispozici pouze informace z otevřených zdrojů. Žalovaný se nedomnívá, že by skutečnost, že neoslovil doc. V. jakožto znalce, jakkoli ubrala na kvalitě či věrohodnosti jím poskytnutých informací. K námitce žalobce ohledně celkového vyhodnocení informací získaných v řízení, žalovaný předně uvádí, že je vcelku běžné, že státní orgán při své rozhodovací činnosti vychází z převážné části z informací poskytnutých jinými státními orgány (ať už je pouze shromažďují či aktivně vyhledávají), popř. i jinými veřejnými institucemi, tedy z informací zprostředkovaných, které následně vyhodnocují. Pakliže žalobce touto námitkou opět narážel na skutečnost, že Úřad rozhodl, aniž by žalobce byl k věci slyšen, je třeba zopakovat, že s tímto nelze souhlasit, neboť žalobce se k důležitým otázkám vyjádřil u pohovoru. S ohledem na dostatečně konkrétní komunikaci mezi žalovaným a žalobcem při pohovoru na jedné straně a obsah výsledku šetření příslušné zpravodajské služby na straně druhé, nebylo dle žalovaného ve světle závěrů znaleckého posudku z oboru psychologie třeba pohovor opakovat. Žalovaný posoudil informace z různých zdrojů jednotlivě i ve vzájemných souvislostech a dospěl k závěrům, jak uvedeno v napadeném rozhodnutí. Žalovaný v tomto vyjádření odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen "NSS") ze dne 30. ledna 2009, č.j. 5 As 4412006-47.

K námitkám bodu III žalovaný uvedl, že je výsostným právem žalobce využít všech možných právních prostředků k ochraně svých práva oprávněných zájmů, tedy i trestního oznámení. Pokud jde o informace poskytnuté jiným státním orgánem v řízení (např. výsledek šetření zpravodajské služby), Úřad je bere jako fakt a není oprávněn je jakkoliv (věcně, z hlediska hodnověrnosti zdrojů informací) přezkoumávat. V této souvislosti příkladmo zmínil rozsudek NSS sp. zn. 9 As 68/2008 ze dne 6. srpna 2009. Dále žalovaný uvedl, že ve zprávě PPČR ÚSKPV ze dne 4. září 2009 neshledává žádný rozpor. Je zde pouze konstatováno, že nebylo zjištěno, že by v rámci činnosti Noetis docházelo k trestné činnosti. Zpráva však upozorňuje na nutnost přistupovat k aktivitám jednotlivých jeho členů s obezřetností. K této zprávě je třeba dodat, že skutečnost, že to které jednání nenaplnuje znaky trestného činu, ještě neznamená, že nemůže být za určitých okolností v bezpečnostním řízení vyhodnoceno jako bezpečnostní riziko. Žalovaný odmítá, že by postupem v řízení či v jeho samotném výsledku, resp. v důsledku rozhodnutí ve věci, byla jakkoliv omezována žalobcova práva zaručovaná Listinou základních práv a svobod. Opět opakuje, že nikdy neshledal bezpečnostní riziko v samotném členství žalobce v Noetis, nýbrž v míře jeho integrace v Noetis ve spojení s uváděním nepravdivých údajů o jeho působení v uvedeném sdružení. Pokud jde o námitku týkající se znaleckého posudku z oboru psychologie a o něj se opírající závěry žalovaného o výskytu bezpečnostních rizik, pak žalovaný odkázal na jeho závěrečnou pasáž: „*se projevíly určité problematické povahové rysy (snaha uvádět méně přesné informace, snaha jevit se v lepším světle, bagatelizování svého postavení ve sdružení Noetis, snaha zastírat jeho skutečnou náplň činnosti) či jiné kritické znaky, které by mohly mít negativní vliv na jeho spolehlivost a schopnost utajovat informace. V každém případě však určité pochybnosti vzbuzují rozpory mezi tím, co vypovídá o své partnerce a jaké je její skutečné postavení, jak bagatelizuje své postavení v Noetis. Tím vším je jeho spolehlivost a důvěryhodnost do určité míry narušena.*“ Obecně znalec v posudku podává určité charakteristiky posuzované osoby, které by mohly vést k určitému jednání. V případě žalobce, jak shora uvedeno, bylo určité chování znalcem v posudku předpokládáno, také znalcem přímo během vyšetření zaznamenáno.

Žalobce k vyjádření žalovaného repliku nepodal.

Městský soud v Praze žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, přezkoumal v rozsahu uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán, a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Soud rozhodl bez nařízení ústního jednání poté, co s tímto postupem účastníci řízení ve smyslu § 51 odst.1 s.ř.s. vyslovili souhlas.

Městský soud v Praze věc posoudil takto:

Žalobní námitky I nejsou důvodné.

V souzené věci se jedná o problematiku přístupu k utajovaným skutečnostem podle zákona o ochraně utajovaných informací. Přístup k utajovaným skutečnostem přitom umožňuje stát s ohledem na bezpečnostní zájmy pouze omezenému okruhu osob, u nichž s ohledem na důležitost utajovaných skutečností vyžaduje splnění zákonem stanovených podmínek. Vydání osvědčení pro styk s utajovanými skutečnostmi určité konkrétní osobě je proto podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2007, čj. 6 As 14/2006 - 81, publikovaného pod č. 1168/2007 Sb. NSS, přiznáním mimořádného oprávnění a záleží výlučně na správním orgánu, aby na základě a v mezích zákonného zmocnění a v rámci správního uvážení posoudil, zda toto zvláštní oprávnění navrhované osobě přizná, či nikoli.

Správní soudy se při soudním přezkumu takového rozhodnutí zaměřují na to, zda postup rozhodujících orgánů, který vyústil v rozhodnutí o nevydání osvědčení, popř. jeho odnětí, nebyl v rozporu se zákonem č. 148/1998 Sb. (resp. nyní zákon č. 412/2005 Sb.), dále na to, zda stěžovateli byly sděleny důvody, pro něž osvědčení nevydaly, a zda skutečnosti zjištěné ve vztahu k osobě stěžovatele mohly vyvolat úvahu správních orgánů o jeho bezpečnostní nezpůsobilosti. Úkolem správních soudů však není meritorní posouzení otázky, zda žalobce svým jednáním naplnil některé z bezpečnostních rizik ve smyslu ust. § 23 zákona č. 148/1998 Sb. (nyní § 14 zákona o utajovaných informacích), či zda u něj takové riziko bylo nepochybně prokázáno (k tomu srovnej například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2009, č. j. 5 As 44/2006 - 74).

Zdejší soud dále považuje za nezbytné zdůraznit, že v této věci vycházel při svých úvahách především ze skutečnosti, že v soudním řízení nelze odhlédnout od procesních práv účastníka řízení odvozených z čl. 36 odst. 2 Listiny. Na druhou stranu však nelze při přezkumu rozhodnutí o vydání osvědčení pro styk s utajovanými skutečnostmi, jakož i rozhodnutí o zániku platnosti osvědčení pro styk s utajovanými skutečnostmi, jako je tomu v této věci, rezignovat na bezpečnostní zájmy státu. Takovéto závěry potvrzuje rovněž ustálená judikatura Ústavního soudu i Nejvyššího správního soudu (viz například rozsudek tohoto soudu ze dne 29. 3. 2007, č. j. 7 As 9/2006 - 71; rozsudek téhož soudu ze dne 20. 6. 2007, č. j. 6 As 142/2006 - 58, publikovaný pod č. 1337/2007 Sb. NSS; či rozsudek téhož soudu ze dne 24. 4. 2008, č. j. 2 As 31/2007 - 107, všechny dostupné na www.nssoud.cz) vztahující se k působení zákona č. 148/1998 Sb.

Podle ust. § 65 odst.1 s.ř.s., v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, soud přezkoumává rozhodnutí pouze v mezích v žalobě uplatněných žalobních bodů, jimiž je skutkové a právní tvrzení nezákonnosti žalobou napadeného rozhodnutí. V rámci žalobních námitek soustředěných pod bodem I. žalobce obecně namítá existenci odlišného stanoviska uvedeného v žalobou napadeném rozhodnutí ve vztahu rozhodnutí orgánu prvního stupně, jelikož žalobní námitka není konkrétní, pokud jde specifikace o jakou odlišnost jde, takto

obecně formulovanou žalobní námitku nelze přezkoumat. Totéž se týká tvrzení o celé řadě „nepravdivých tvrzení, které vznikly jako produkt zmatečného bezpečnostního řízení.“ Žalobce nesouhlasil se závěrem žalovaného, který jeho některé jednotlivé prvky obrany proti prvostupňovému rozhodnutí vyhodnotil jako účelové. Žalobce má právo použít všechny zákonné prostředky obhajoby, či obrany, ale žalovaný má rovněž právo, jako správní orgán ve věci rozhodující vyhodnotit důkazy nebo tvrzení žalobcem předkládané a může dospět na základě svého hodnocení ve věci soustředěných podkladů i k závěru o účelovosti chování účastníka řízení. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí v intencích dalších námitek uplatněných žalobcem a neshledal překročení mezí správní úvahy nebo nezákonnost v postupu žalovaného. Námitky týkající rozkladové komise neobsahují tvrzení nezákonnosti, a způsob odměňování členů rozkladové neimplikuje jejich nesprávné nebo nezákonné rozhodování; rozhodující však je, že předmětem soudního přezkumu je rozhodnutí ředitele Úřadu a rozhodnutí Úřadu, nikoliv rozhodnutí rozkladové komise. Samotné rozhodnutí rozkladové komise nemá přímé právní účinky vůči účastníkům bezpečnostního řízení.

Žalobní námitka uvedená pod bodem II (nedostatečné zjištění skutkového stavu) není důvodná.

Soud při jejím přezkumu vycházel zejména z těchto ustanovení:

Podle § 14 odst.3 písm. d) zákona „chování, které má vliv na důvěryhodnost nebo ovlivnitelnost osoby a může ovlivnit její schopnost utajovat informace,“

Podle § 14 odst.3 písm. g) zákona „, uvedení nepravdivé informace nebo zamlčení informace rozhodné pro objektivní zjištění skutečného stavu věci v řízení podle části čtvrté nebo nenahlášení změny údajů uvedených v příloze k této žádosti o vydání osvědčení fyzické osoby (§ 94) nebo v jiném materiálu poskytnutém Úřadu v příloze k této žádosti,...“.

Podle § 89 odst. 1 a 2 zákona Úřad v bezpečnostním řízení postupuje tak, aby byl úplně a přesně zjištěn stav věci v rozsahu, který je nezbytný pro rozhodnutí a při řízení musí být šetřena osobní čest a důstojnost všech osob řízením dotčených.

Námitky k vedení pohovoru soud neshledal důvodné. Dle protokolu pořázeného z pohovoru, byly otázky kladené žalobci dostatečně konkrétní a odpovídaly záměru správního orgánu zjistit dostatečně skutkový stav. Pokud jde o vyhodnocení skutečností vyplývajících z pohovoru, nevybočil Úřad z mezí správního uvážení, a pohovor hodnotil ve vztahu k ostatním důkazům popsáním v žalobou napadeném rozhodnutí. Ze správního spisu vyplývá, že Úřad v průběhu prvostupňového řízení ověřoval celou řadu úkonů tvrzení žalobce a všechny, které použil jako podklad svého rozhodnutí jsou v odůvodnění napadeného rozhodnutí vyjmenovány a vyhodnoceny, přičemž rozsah dokazování byl volen tak, aby byl úplně a přesně zjištěn stav věci. Pořadí jednotlivých úkonů a časové rozvržení dokazování je věcí správního orgánu. V prvostupňovém řízení došlo těsně před konáním pohovoru k tomu, že žalobce nahlásil změnu údajů uvedených v dotazníku, přičemž charakter těchto změn (žalobcova družka nově ve společné domácnosti se žalobcem, členkou Noetis, narození syna) proto žalovaný požádal v rámci pohovoru žalobce o vyslovení souhlasu s provedením úkonů odpovídajících úkonům v řízení pro nejbližší vyšší stupeň utajení, tj. v tomto případě šetřením příslušné zpravodajské služby. Ze správního spisu vyplývá, že v této době žalovaný mimo jiné i od žalobce získal další poznatky, a to ze zprávy Policejního prezidia ČR, Úřadu služby kriminální policie a vyšetřování (dále jen "PPČR ÚSKPV") ze dne 4. září 2009 a z vyjádření Společnosti pro studium sekt a nových náboženských směrů ze dne 2. listopadu 2009, kterou vypracoval Doc. PhDr. Z.V., Th.D. Dne 31. srpna 2009 žalovaný požádal o stanoviska tři instituce současně. Zatímco od PPČR ÚSKPV obdržel odpověď obratem, doc. V. vymezenou lhůtu cca o měsíc překročil, což však řízení nikterak nezdrželo, protože příslušná zpravodajská služba oznámila, že se jí nepodaří ve stanovené lhůtě požadované informace

poskytnout, a tedy ředitel Úřadu povolil prodloužení lhůty o maximální možnou délku, tj. o 3 měsíce. Z výsledku šetření příslušné zpravodajské služby vyplynulo, že informace, které žalobce uvedl při pohovoru, zejména pokud jde o míru svého zapojení ve sdružení Noetis, o frekvenci kontaktů se sdružením a jeho členy, o vzdělávání v rámci sdružení, o finanční účasti spojené s členstvím, neodpovídají stavu zjištěnému zpravodajskou službou. Proto si žalovaný opatřil stanovisko odborníka z oboru psychologie. K zadání vypracování posudku došlo těsně před koncem prodloužené lhůty k vydání rozhodnutí. Z celého průběhu řízení soud nezjistil průtahy v řízení, i když došlo k nedodržení zákonem stanovené lhůty pro vydání prvostupňového rozhodnutí o 25 dní, tato vada řízení nedosahuje takové intenzity, která by způsobila nezákonnost rozhodnutí. Pohovor s žalobcem se uskutečnil dne 27. 8. 2009, přičemž obsah otázek položených žalobci odpovídal dané fázi řízení; Úřad pokládal žalobci dostatečně konkrétní dotazy, vztahující se k míře zapojení žalobce ve sdružení Noetis, k frekvenci kontaktů se sdružením a jeho členy, vzdělávání v rámci sdružení, finanční účasti spojené s členstvím. K tvrzení žalobce, že se nemohl vyjádřit k skutečnostem zjištěným příslušnou zpravodajskou službou v době po konání pohovoru, z rozhodnutí žalovaného vyplývá, že dalšího vyjádření nebo komentáře ze strany žalobce nebylo zapotřebí a žalobce poskytl dostatečně konkrétní informace týkající se jeho činnosti v sdružení Noetis. K této činnosti se žalobce také vyjadřoval v rámci psychologického vyšetření, a i tento další důkaz vyhodnotil žalovaný, jako důležitý podklad pro posouzení žalobcových tvrzení. Nelze přisvědčit tvrzení žalobce, že předmětem řízení bylo šetření činnosti sdružení Noetis, předmětem řízení bylo prověření, zda-li žalobce splňuje podmínku bezpečnostní spolehlivosti podle § 12 odst. 1 písm. d) zákona; žalovaný po provedeném šetření dospěl k závěru, že tomu tak není a žalobce představuje bezpečnostní riziko podle § 14 odst. 3 písm. d) zákona, neboť jeho chování má vliv na důvěryhodnost nebo ovlivnitelnost osoby žalobce a může ovlivnit její schopnost utajovat informace, a dále bezpečnostní riziko dle § 14 odst. 3 písm. g) zákona, neboť žalobce uvedl v řízení nepravdivé informace a zamlčel informace rozhodné pro objektivní zjištění skutečného stavu věci v řízení.

Bezpečnostní riziko podle ustanovení § 14 odst. 3 písm. d) zákona Úřad shledal v chování a jednání žalobce, jenž podle Úřadu souvisí s mírou jeho integrace v občanském sdružení Noetis, které je blíže popsáno ve zprávě zpravodajské služby pod č.j. D4901/2009-NBU/P. Vzhledem ke skutečnosti, že zmíněná zpráva zpravodajské služby je označena stupněm utajení Důvěrné, Úřad v souladu s ustanovením § 122 odst. 3 zákona v odůvodnění nekonkretizoval její obsah a pouze na ni odkázal. Úřad konstatoval, že v samotném členství žalobce v Noetis bezpečnostní riziko nespátřuje. Úřad na základě všech zjištěných skutečností o osobě žalobce, které posuzoval v kontextu s aktivitami a principy nauky Noetis s přihlédnutím ke stávající míře začlenění žalobce do tohoto sdružení dospěl k závěru, žalobce je osobou nedůvěryhodnou a ovlivnitelnou, tudíž není schopen Úřadu poskytnout záruku, že v případě ochrany utajovaných informací bude postupovat vždy v souladu se zákonem a dbát všech povinností, neboť jakékoliv protiprávní jednání v souvislosti s utajovanými informacemi může způsobit újmu zájmům České republiky.

K pojmu „bezpečnostní riziko“ se vyjádřily soudy rozhodující v správním soudnictví a je jej nutno vykládat v intencích rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. ledna 2009, č.j. 5 As 4412006-47, v němž se uvádí. *„Pojem "riziko" v sobě zahrnuje určitou obavu, nebezpečí, možnost škody, ohrožení. Pojem bezpečnostního rizika je tedy nutno vykládat tak, že shromážděné podklady se vyhodnocují ve vztahu k eventuální možnosti bezpečnostního rizika, což znamená, že pro závěr o bezpečnostní nespolehlivosti postačuje již samotné podezření z existence bezpečnostních rizik ...“*.

Soud se seznámil s celým správním spisem včetně části spisu vyloučeného z nahlížení obsahující zprávu zpravodajské služby označenou stupněm utajení Důvěrné, posudkem doc.

V., znaleckým posudkem Ph.Dr. M.K. CSc., a dospěl k závěru, že zpráva zpravodajské služby potvrzuje závěry žalovaného výše uvedené a v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí podrobně popsané. Závěr o bezpečnostním riziku ze strany žalobce podle § 14 odst. 3 písm. g) zákona prvostupňový správní orgán učinil na mimo jiné i na základě skutečnosti, že žalobce neuvedl, že vystudoval Telestézickou akademii, to neuvedl ani při první či druhé žádosti o vydání osvědčení, nepravdivě vypovídal i o svém působení v Noetis a v průběhu pohovoru se snažil své působení v Noetis bagatelizovat a vzbudit zdání, že se jedná o okrajovou záležitost. Taktéž se žalobce choval v průběhu znaleckého zkoumání. Zpráva zpravodajské služby č.j. D490112009-NBU/P potvrzuje, že žalobce uvádě ohledně své činnosti v Noetis nepravdivé údaje. Vědomé uvádění nepravdivých nebo zkreslených informací či zamlčování informací podstatných pro objektivní zjištění skutečného stavu věci v průběhu bezpečnostního řízení, a to přestože byl žalobce poučen žalobce o důsledcích nepravdivé výpovědi, vypovídá nejen o jeho účelovém přístupu k plnění povinností, vyplývajících ze zákona, ale také o jeho snaze ovlivnit bezpečnostní řízení ve svůj prospěch. Soud musí přisvědčit úvaze Úřadu, že nelze mít jistotu, že žalobce bude odpovědně přistupovat k povinnostem ukládaným zákonem i v případě nakládání s utajovanými informacemi, a že sledování vlastních zájmů žalobce nebude nadřazeno plnění povinností souvisejících s ochranou utajovaných informací.

Pokud jde o námitku žalobce týkající se vyjádření doc. V., soud musí přisvědčit argumentaci žalovaného vyjádřené v žalobou napadeném rozhodnutí, že pro zjištění těchto informací o sdružení Noetis mohl Úřad využít ust. § 138 odst. 1 písm. d) zákona, podle kterého se Úřad může obrátit se na libovolnou právnickou osobu ve věci poskytnutí informací, s kterými takový subjekt nakládá. Žalovaný se obrátil na doc. V. (znalce, zapsaného v seznamu znalců v oboru: Sociální vědy, odvětví Politologie, specializace Náboženský extremismus a terorismus) proto, že jde o uznávaného odborníka na problematiku sekt a nových náboženských hnutí, přičemž záměrem Úřadu bylo získat komplexní informace o sdružení Noetis. Soud neshledal v tomto postupu porušení procesních předpisů, ani nedostatky ohledně kvality a věrohodnosti takto poskytnutých informací.

V žalobních námitkách uvedených pod bodem III žaloby žalobce zpochybňuje závěry zprávy Správy kriminální policie a vyšetřování ze dne 4. září 2009. Soud námitce nepřisvědčil, neboť skutečnost, že nebylo zjištěno, že by v rámci činnosti Noetis docházelo k trestné činnosti, ještě nevypovídá nic o tom, že účast žalobce v tomto sdružení nemůže být za určitých okolností v bezpečnostním řízení vyhodnocena jako bezpečnostní riziko. Žalovaný neshledal bezpečnostní riziko v samotném členství žalobce v Noetis, ale v míře jeho zapojení v Noetis ve spojení s uváděním nepravdivých údajů o jeho působení v uvedeném sdružení. Závěr žalovaného potvrzuje i výsledek zkoumání znaleckého posudku z oboru psychologie. Znalec Ph.Dr. K. v posudku (v posledním odstavci) konstatoval u žalobce „*problematické povahové rysy (snaha uvádět méně přesné informace, snaha jevit se v lepším světle, bagatelizování svého postavení ve sdružení Noetis, snaha zastírat jeho skutečnou náplň činnosti)*“... „*které by mohly mít negativní vliv na jeho spolehlivost a schopnost utajovat informace. V každém případě však určité pochybnosti vzbuzují rozpory mezi tím, co vypovídá o své partnerce a jaké je její skutečné postavení, jak bagatelizuje své postavení v Noetis. Tím vším je jeho spolehlivost a důvěryhodnost do určité míry narušena.*“ Soud opětovně v této souvislosti poukazuje na výklad pojmu bezpečnostní riziko, akcentující skutečnost, že pro závěr o bezpečnostní nespolehlivosti postačuje již samotné podezření z existence bezpečnostního rizika. K návrhu žalobce adresovanému soudu, „aby přinutil úřad o společnosti zjistit alespoň následující důležitou skutečnost. Znalec by se měl závazně vyjádřit zda se členové tohoto sdružení řídí zákonem č. 83/1992 Sb. a nebo podat důkazy že nikoli.“, soud odkazuje na již uvedené: skutečnost, že nebylo zjištěno, že by v rámci činnosti Noetis docházelo k trestné činnosti, ještě nevypovídá nic o tom, že účast žalobce v tomto sdružení

nemůže být vyhodnocena jako bezpečnostní riziko, a totéž platí pro dodržování zákonů jeho jednotlivých členů. Dohled nad dodržováním zákonů není předmětem znaleckého posouzení ale předmětem činnosti orgánů činných v trestním řízení. Žalobce žádal aby soud rozhodl, „co se znaleckým posudkem z oboru psychologie, z něhož dle žalobce plyne, že posudek nezjistil žádné skutečnosti pro které“ by žalobce nebyl schopen utajovat skutečnosti. K tomuto návrhu soud musí odkázat na výše citovaný text, z něhož vyplývá, že spolehlivost a důvěryhodnost žalobce je „do určité míry narušena“ což potvrzuje závěr, který následně učinil prvostupňový správní orgán i Úřad, že žalobce představuje bezpečnostní riziko.

Vzhledem ke shora uvedenému soud žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť neúspěšnému žalobci náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému žádné náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 28. listopadu 2012

Mgr. Jana Brothánková, v.r.
předsedkyně senátu